ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΔΕΡΜΑΤΟΣΚΟΠΗΣΗ»

Ειδικός Κανονισμός για την εφαρμογή της Ηλεκτρονικής Μάθησης

Θεσσαλονίκη, 16 Οκτωβρίου 2024

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ειδικός Κανονισμός για την εφαρμογή της Ηλεκτρονικής Μάθησης

ΦΕΚ 5761/τ. Β΄/ 16-10-2024

Τροποποίηση τής με αριθμό 78656/19-6-2023 απόφασης της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΦΕΚ 4084/τ. Β΄/ 23-6-2023) σχετικά με την έγκριση του Κανονισμού Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.)

Οργάνωση Εκπαιδευτικής Διαδικασίας με Μεθόδους
εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (για τα Π.Μ.Σ. που διεξάγονται πλήρως ή εν μέρει με εξ αποστάσεως εκπαίδευση με τη χρήση Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνίας, ΦΕΚ 1079/τ.Β΄/28-2-2023)

1. Ετοιμότητα του Π.Μ.Σ. του Α.Π.Θ. για τη χρήση ολοκληρωμένου συστήματος τηλεκπαίδευσης

Στο Α.Π.Θ. λειτουργεί ολοκληρωμένο σύστημα τηλεκπαίδευσης σύγχρονης και ασύγχρονης υποστήριξης των συμμετεχόντων ώστε να υποστηρίζει την οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας τόσο με μεθόδους σύγχρονης όσο και με μεθόδους ασύγχρονης εκπαίδευσης. Ειδικότερα, το ολοκληρωμένο σύστημα τηλεκπαίδευσης καλύπτει τη χρήση των τεχνολογιών τηλεδιάσκεψης και εικονικής ηλεκτρονικής τάξης έτσι ώστε ο διδάσκων και οι φοιτητές που βρίσκονται σε διαφορετικούς χώρους, να λαμβάνουν άμεση ανατροφοδότηση στον ίδιο χρόνο και τη δυνατότητα πρόσβασης σε χώρους συζήτησης (chat rooms) τόσο μεταξύ διδάσκοντος και διδασκόμενου όσο και μεταξύ διδασκομένων για τυχόν συνεργασία, ανταλλαγή απόψεων και εκπόνηση κοινών εργασιών.

2. Πρόσβαση, διαπίστευση και δικαιώματα χρηστών του Π.Μ.Σ. στο ολοκληρωμένο σύστημα τηλεκπαίδευσης

Το περιβάλλον του ολοκληρωμένου συστήματος τηλεκπαίδευσης είναι στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα.

Το ολοκληρωμένο σύστημα τηλεκπαίδευσης είναι πλήρως προσβάσιμο σε άτομα με αναπηρία και άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Το Α.Π.Θ. παρέχει υπηρεσίες ιδρυματικού λογαριασμού, ταυτοποίησης και αυθεντικοποίησης (Single Sign On SSO) για εύκολη πρόσβαση σε όλους τους ακαδημαϊκούς πόρους και εφαρμογές με βάση την κατηγορία χρήστη (διδάσκων/ουσα, φοιτητής/τρια, διαχειριστής/τρια υπηρεσίας κλπ). Για το κάθε Π.Μ.Σ. που οργανώνεται με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με απόφαση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου του Π.Μ.Σ. ορίζεται ένα (1) φυσικό πρόσωπο ως Υπεύθυνος Διαχείρισης ολοκληρωμένου συστήματος τηλεκπαίδευσης, ο οποίος έχει την απαιτούμενη τεχνογνωσία για την υποστήριξη των διδασκόντων και των φοιτητών του Π.Μ.Σ. κατά τη χρήση του συστήματος τηλεκπαίδευσης. Τα στοιχεία του Υπεύθυνου για κάθε Π.Μ.Σ. κοινοποιούνται προς τους χρήστες του ολοκληρωμένου συστήματος τηλεκπαίδευσης. Ειδικά για τους τεχνικούς υποστήριξης των Π.Μ.Σ. δίνονται πρόσθετα δικαιώματα πρόσβασης μετά από αίτηση.

Ο αρχικός έλεγχος ταυτοπροσωπίας των αιτούντων για την έκδοση του ιδρυματικού λογαριασμού γίνεται κατά τη φάση υποβολής των αιτήσεων με διαδικασία που ορίζεται από τις Γραμματείες των Π.Μ.Σ. Η Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Α.Π.Θ. (υπό θεσμοθέτηση κατά τον ν.4957/2022) αξιοποιεί τις Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) και την υποστήριξη των Υπευθύνων Διαχείρισης του Ολοκληρωμένου συστήματος τηλεκπαίδευσης των Π.Μ.Σ.

3. Τεχνολογικές υποδομές και υπηρεσίες

Το ολοκληρωμένο σύστημα τηλεκπαίδευσης για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση υποστηρίζει οριζόντιες υπηρεσίες/υποδομές του Ιδρύματος που μπορούν να αξιοποιηθούν για τη σύγχρονη, ασύγχρονη ή μικτή εκπαιδευτική διαδικασία και είναι οι ακόλουθες:

- **Υπηρεσία/Υποδομή 1:** Ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης ηλεκτρονικών μαθημάτων (https://elearning.auth.gr/, https://elearning.auth.gr/guides-site/guides-teachers.php) (LMS), το οποίο υλοποιείται από το λογισμικό ανοικτού κώδικα Moodle και επιτρέπει τη δημιουργία και φιλοξενία εικονικής τάξης.
- **Υπηρεσία/Υποδομή 2:** Παροχή περιβάλλοντος σύγχρονης τηλεκπαίδευσης για την αλληλεπίδραση των συμμετεχόντων σε πραγματικό χρόνο, που επιτρέπει τη διεξαγωγή εξ αποστάσεως διαλέξεων για τις ανάγκες των μαθημάτων με τη χρήση εργαλείων όπως τα «Zoom», «MS», «Teams», «Google Meet», « BigBlueButton», (https://it.auth.gr/services/academicsupport/).
- **Υπηρεσία/Υποδομή 3:** Αίθουσες με κατάλληλο οπτικοακουστικό εξοπλισμό για να φιλοξενήσουν ένα εξ αποστάσεως Π.Μ.Σ., που θα διεξαχθεί είτε πλήρως εξ αποστάσεως, είτε σε υβριδική μορφή.

- **Υπηρεσία/Υποδομή 4:** Δημιουργία και φιλοξενία ιστοσελίδας του εκάστοτε Π.Μ.Σ. με χρήση της υπηρεσίας https://websites.auth.gr/.
- **Υπηρεσία/Υποδομή 5:** Τεχνολογική υποστήριξη για τη δημιουργία πολυμεσικού υλικού (podcasts, videocasts) συγχρονισμένου με την παρουσίαση ομιλητή στα προσφερόμενα μαθήματα, μεταξύ άλλων, μέσω της υποδομής παραγωγής εκπαιδευτικού υλικού του Α.Π.Θ. (https://it.auth.gr/service/studio/).
- **Υπηρεσία/Υποδομή 6:** Υποστήριξη της ζωντανής μετάδοσης και μαγνητοσκόπησης (streaming/recording) των μαθημάτων (https://it.auth.gr/service/streaming/).
- **Υπηρεσία/Υποδομή 7:** Υπηρεσία ηλεκτρονικής γραμματείας για τη διαχείριση αιτούντων/τουσών φοιτητών/ριών, διδασκόντων/ουσών και μαθημάτων (https://sis.auth.gr/) (SIS).
- **Υπηρεσία/Υποδομή 8:** Υπηρεσίες ιδρυματικού λογαριασμού και SSO για εύκολη πρόσβαση σε όλους τους ακαδημαϊκούς πόρους και εφαρμογές.
- **Υπηρεσία/Υποδομή 9:** Ολοκληρωμένο σύστημα Βιβλιοθήκης, το οποίο βασίζεται στο λογισμικό ανοιχτού κώδικα Koha, καθώς και στον δημόσιο κατάλογο βιβλίων και ηλεκτρονικών πηγών και συνδρομών του Α.Π.Θ. (https://search.lib.auth.gr).
- **Υπηρεσία/Υποδομή 10:** Ιδρυματικό Καταθετήριο Επιστημονικών Εργασιών (ΙΚΕΕ) του Α.Π.Θ. (https://ikee.lib.auth.gr), το οποίο συγκεντρώνει και διαθέτει (μεταξύ άλλων) και όλες τις μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες και διδακτορικές διατριβές που έχουν εκπονηθεί στο Ίδρυμα.
- **Υπηρεσία/Υποδομή 11:** Υπηρεσία διάθεσης ψηφιοποιημένου υλικού ιστορικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος (https://digital.lib.auth.gr) και αρχειακών συλλογών (https://archives.lib.auth.gr).
- **Υπηρεσία/Υποδομή 12:** Υπηρεσία ανίχνευσης και ελέγχου λογοκλοπής μέσω εμπορικού προγράμματος «TurnItIn».
- **Υπηρεσία/Υποδομή 13:** Υπηρεσία εκπαίδευσης χρηστών στις τεχνικές αναζήτησης σε βιβλιογραφικές πηγές, στην εύρεση και σύνταξη βιβλιογραφίας και στις καλές πρακτικές σχετικά με την διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων με την αποφυγή λογοκλοπής.
- **Υπηρεσία/Υποδομή 14:** Υπηρεσίες υποστήριξης ΑμεΑ https://www.lib.auth.gr/el/amea.

Η συντήρηση και αναβάθμιση των οριζόντιων υπηρεσιών/υποδομών 1-14 γίνεται κεντρικά από το Ίδρυμα. Οι τεχνικοί υποστήριξης του Τμήματος που υλοποιείται το Π.Μ.Σ. υποστηρίζουν τους/τις διδάσκοντες/ουσες, που, σε δεύτερο επίπεδο, υποστηρίζονται από τις κεντρικές υπηρεσίες του Ιδρύματος στο πλαίσιο της διάχυσης τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών.

3.1. Υπηρεσία εκπαιδευτικής υποστήριξης eLearning

Ειδικότερα, η οριζόντια υπηρεσία εκπαιδευτικής υποστήριξης eLearning έχει τα παρακάτω χαρακτηριστικά: Παρέχει τη δυνατότητα ψηφιακής οργάνωσης και διάθεσης του εκπαιδευτικού υλικού των μαθημάτων και προσφέρει εργαλεία επικοινωνίας μεταξύ των εμπλεκομένων στην εκπαιδευτική διαδικασία (φοιτητών/ριών και διδασκόντων/ουσών), διευκολύνοντας την ομαλή και απρόσκοπτη διεξαγωγή του μαθήματος.

Επιπρόσθετα, η οριζόντια υπηρεσία https://elearning.auth.gr/:

- προσφέρει διασύνδεση με εργαλεία σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης
- διαχειρίζεται όλους τους απαιτούμενους ρόλους και τα αντίστοιχα δικαιώματα πρόσβασης
- εντάσσεται στο γενικότερο πλαίσιο τεχνικής υποστήριξης, συντήρησης και αναβάθμισης των κεντρικών ψηφιακών υπηρεσιών του Ιδρύματος
- προσφέρει εργαλεία ελέγχου εργασιών για τυχόν λογοκλοπή
- προσφέρει εργαλεία για την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού προσβάσιμου από ΑμεΑ
- συμμορφώνεται με τις πολιτικές του Α.Π.Θ. για την προστασία δεδομένων
- φιλοξενείται στις κεντρικές υπολογιστικές υποδομές του Α.Π.Θ. που είναι πιστοποιημένες κατά ISO 27001:2013 για το Σύστημα Διαχείρισης της Ασφάλειας των Πληροφοριών που ακολουθούν
- διασυνδέεται με την υπηρεσία ηλεκτρονικής γραμματείας του Α.Π.Θ. (https://sis.auth.gr/), που διαχειρίζεται τα θέματα εγγραφής στο μητρώο φοιτητών του Α.Π.Θ. Επισημαίνεται ότι μέσω της υπηρεσίας ηλεκτρονικής γραμματείας προσφέρονται πρότυπα πιστοποιητικά διαθέσιμα στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα, ώστε να εξυπηρετείται το διεθνές προφίλ του Ιδρύματος κατά

τον καλύτερο δυνατό τρόπο και με την υιοθέτηση αποτελεσματικών διαδικασιών.

Στον εσωτερικό κανονισμό αναφέρεται η ηλεκτρονική πλατφόρμα που επιλέγεται να χρησιμοποιηθεί (π.χ. elearning.auth.gr). Σε περίπτωση που αποφασιστεί η χρήση άλλης πλατφόρμας, αυτή θα πρέπει να καλύπτει αντίστοιχα θέματα (όπως συντήρηση, αναβάθμιση και υποστήριξη υποδομών).

4. Διαδικασίες για την εκπαιδευτική υποστήριξη

Με δεδομένο ότι στους βασικότερους λόγους εγκατάλειψης των εξ αποστάσεως σπουδών συγκαταλέγονται η απομόνωση των εκπαιδευομένων, η έλλειψη συνολικής εποπτείας της ύλης, η διαχείριση χρόνου και η αδυναμία εκτίμησης του φόρτου ανά μονάδα της ύλης, στα περισσότερα εξ αποστάσεως προγράμματα σπουδών εκπονούνται εργαλεία πλοήγησης στην ύλη, όπως οι οδηγοί σπουδών ή οδηγοί μελέτης και τα χρονοδιαγράμματα μελέτης. Βασική προϋπόθεση για την αποτελεσματικότερη **εκπαιδευτική υποστήριξη των φοιτητών/ριών** είναι η διαμόρφωση των **οδηγιών** για την πλοήγηση στο πρόγραμμα, στο μάθημα και για τη διαχείριση του **χρόνου μελέτης** των φοιτητών/τριών.

Στους **οδηγούς σπουδών ή μελέτης** αναλύεται συνοπτικά το περιεχόμενο των μαθημάτων, σημειώνονται τα κομβικά σημεία διασύνδεσης των επιμέρους τμημάτων της ύλης και, γενικότερα, παρέχεται μια πλήρης πλοήγηση στο προς μελέτη υλικό εκπαίδευσης και οι μέθοδοι αξιολόγησης. Ειδικότερα, σε κάθε Π.Μ.Σ. παρέχονται ξεκάθαρες πληροφορίες, διαθέσιμες μέσα από την υπηρεσία ηλεκτρονικής γραμματείας (SIS) ή/και το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης ηλεκτρονικών μαθημάτων (LMS) οι οποίες αναφέρονται στα ακόλουθα θέματα:

- Περίληψη μαθήματος
- Σκοπός και μαθησιακοί στόχοι (συνολικά ή και ανά διδακτική ενότητα)
- Δομή και περιεχόμενα μαθήματος (π.χ. αριθμός ενοτήτων, πλήθος κεφαλαίων κλπ., συνοδευόμενα από ενδεικτικό φόρτο μελέτης).
- Ημερολόγιο μαθήματος με έμφαση σε σημαντικές ημερομηνίες (π.χ. συναντήσεις μέσω σύγχρονης ή ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, η υποβολή εργασιών, εξετάσεων κλπ.).
- Βαθμολογική κλίμακα και κανόνες αξιολόγησης
- Μορφές αξιολόγησης. Ως παράδειγμα αναφέρεται η επιλογή ή ο συνδυασμός εργασιών (ατομικών ή ομαδικών), εξετάσεων γραπτών ή προφορικών (με φυσική παρουσία ή από απόσταση), συνεντεύξεων (με φυσική παρουσία ή από απόσταση), συνολική συμμετοχή (π.χ. συμμετοχή σε fora του μαθήματος) διαμορφωτικής ή τελικής αξιολόγησης.
- Βαθμολογικό βάρος της κάθε μορφής αξιολόγησης (π.χ. 30% η εργασία, 15% η συνολική συμμετοχή κλπ)
- Εκπαιδευτικό υλικό και πιθανές πρόσθετες μαθησιακές πηγές (συνοδευόμενο από ενδεικτικό φόρτο μελέτης)
- Καθορισμός συστήματος σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (τύπου zoom, Microsoft Teams, Google Meet κλπ) και τρόπου πρόσβασης (μέσω ιδρυματικού λογαριασμού)
- Μέθοδοι ανατροφοδότησης και αξιολόγησης του μαθήματος
- Σχετική βιβλιογραφία

Στο **χρονοδιάγραμμα μελέτης** ενός μαθήματος αναλύεται ο ενδεικτικός φόρτος μελέτης μιας ενότητας ύλης (για παράδειγμα ενός κεφαλαίου) ανά μονάδα χρόνου (συνήθως ανά εβδομάδα) και καθορίζονται, αν κριθεί αναγκαίο, ανακεφαλαιωτικά χρονικά ορόσημα. Γενικότερα, οι δύο αυτοί οδηγοί είναι απαραίτητο να συνοδεύουν κάθε μάθημα του Π.Μ.Σ. και να αναθεωρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα με βάση τα αποτελέσματα της εσωτερικής και της εξωτερικής αξιολόγησης του προγράμματος, αλλά και τις τρέχουσες εξελίξεις στο πεδίο του κατά περίπτωση γνωστικού αντικειμένου.

5. Παιδαγωγικό πλαίσιο σχεδιασμού και υλοποίησης εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και αξιολόγησης των φοιτητών

Το παιδαγωγικό πλαίσιο σχεδιασμού και υλοποίησης των εξ αποστάσεως δραστηριοτήτων των Π.Μ.Σ. με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης μπορεί να λειτουργήσει ως πλαίσιο βασικών αρχών επί των οποίων μπορεί να βασίζεται ο αναλυτικός σχεδιασμός κάθε προγράμματος. Το πλαίσιο του σχεδιασμού των

προγραμμάτων επιβάλλεται να είναι γενικό, ώστε να μην περιορίζεται η ακαδημαϊκή ελευθερία και η αυτονομία κατά τον σχεδιασμό των προγραμμάτων, αλλά αντίθετα να διευκολύνεται και να διευρύνεται.
Ο σχεδιασμός ακολουθεί δύο διαμήκεις παραμέτρους. Η πρώτη παράμετρος αφορά στις απαιτήσεις που κατά περίπτωση εισάγει το γνωστικό αντικείμενο του συγκεκριμένου προγράμματος και η δεύτερη την αξιολόγηση, όπως αυτή διεξάγεται στο πρόγραμμα με βάση τις προδιαγραφές του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας (ΕΣΔΠ) της ΜΟ.ΔΙ.Π. Με βάση το παραπάνω πλαίσιο είναι εφικτό να υπάρξει, αφενός, ενιαία πολιτική για τα εξ αποστάσεως προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών του Α.Π.Θ. και, αφετέρου, προσαρμογή και διαμόρφωση με βάση τις ιδιαίτερες απαιτήσεις κάθε προγράμματος.
Προσδιορίζοντας περαιτέρω τα βασικά συστατικά στοιχεία του σχήματος αναφορικά με τις απαιτήσεις του γνωστικού αντικειμένου σημειώνονται τα ακόλουθα:
Α. Στο παιδαγωγικό πλαίσιο η παιδαγωγική φιλοσοφία συνδέεται με τις αντιλήψεις για τη φύση της γνώσης, τις διεργασίες μάθησης, τον τρόπο προσέγγισης των εκπαιδευομένων. Οι παιδαγωγικές προσεγγίσεις αναφέρονται σε συγκεκριμένες επιλογές (λ.χ. διερευνητική μάθηση, συνεργατική οικοδόμηση της γνώσης) αλλά και στον τρόπο που συμμετέχουν οι φοιτητές/τριες στη μελέτη ανάγνωση, παρακολούθηση, ή ακρόαση, του στατικού ή δυναμικού διαδικτυακού περιεχομένου. Οι παιδαγωγικές στρατηγικές συνδέονται κυρίως με την επιλογή συγκεκριμένων εκπαιδευτικών μεθόδων και τεχνικών και οι παιδαγωγικές τακτικές με την επιλογή μεθόδων για τις δραστηριότητες και τις εργασίες των εκπαιδευομένων. Το περιεχόμενο μπορεί να είναι οποιαδήποτε μορφή ηλεκτρονική πηγή (π.χ. άρθρα, ebooks), ή ψηφιακό πολυμεσικό υλικό (π.χ. βίντεο, ηχητικά αρχεία, εικονικά περιβάλλοντα μάθησης) που αναρτάται ή συλλέγεται από το διαδίκτυο στην ηλεκτρονική πλατφόρμα, πλατφόρμες τεχνητής νοημοσύνης κλπ.
Β. Στο εκπαιδευτικό πλαίσιο διαφοροποιούνται οι εργασίες από τη δραστηριότητα των φοιτητών/ριών, καθώς η μεν εργασία (task) αναφέρεται στο περιεχόμενο της ανάθεσης από τον/ην διδάσκοντα/ουσα, ενώ η δραστηριότητα (activity) των φοιτητών/ριών συνιστά το προϊόν του μετασχηματισμού με βάση τα γνωστικά και ερμηνευτικά τους εργαλεία, ώστε τελικά να αποδώσουν τα μαθησιακά αποτελέσματα. Το περιβάλλον είναι το είδος του σχεδιαζόμενου προγράμματος (π.χ. μεταπτυχιακό) και ο φορέας υλοποίησης εν προκειμένω είναι το πανεπιστήμιο. Το εκπαιδευτικό μέσο μπορεί να είναι διαδικτυακές δραστηριότητες αλληλεπίδρασης, σενάρια για επίλυση, φόρουμ συζήτησης, παιχνίδια προσομοιώσεων, διαδραστικά εκπαιδευτικά παιχνίδια, διαδραστικά εκπαιδευτικά σενάρια που απαιτούν επεξεργασία και λήψη αποφάσεων, ή λύση προβλημάτων. Το υλικό αυτό αξιολογείται και ανανεώνεται συνεχώς.
Κατά τον σχεδιασμό ενός Π.Μ.Σ. δεν είναι αναγκαία μια αναλυτική αναφορά στα συστατικά του παραπάνω προτεινόμενου πλαισίου. Το πλαίσιο αυτό είναι απλώς το θεωρητικό υπόβαθρο επί του οποίου μπορεί να γίνει αποτελεσματικότερα ο σχεδιασμός ενός Π.Μ.Σ., ενώ οι αρχές που αναφέρθηκαν (λ.χ. φοιτητοκεντρική μάθηση, συνεργατικές διερευνητικές δραστηριότητες, ενεργός συμμετοχή των φοιτητών/ριών, ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων) περιγράφουν την εκπαιδευτική κατεύθυνση των Π.Μ.Σ. του Α.Π.Θ.
Προσδιορίζοντας τα βασικά συστατικά στοιχεία του εκπαιδευτικού σχήματος αναφορικά με την αξιολόγηση σημειώνονται τα ακόλουθα:
Με την απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. καθορίζονται οι πιθανές μέθοδοι παρακολούθησης, εξέτασης και αξιολόγησης ανά εκπαιδευτική δραστηριότητα.
Σημειώνεται ότι:
Α. Ανάλογα με το είδος του προγράμματος και τις ειδικότερες προϋποθέσεις του, καθιερώνεται η υποχρεωτική χρήση κάμερας από όλους/ες τους/τις συμμετέχοντες/ουσες κατά το σύγχρονο μέρος της διδασκαλίας και κατά την αξιολόγηση προκειμένου όχι μόνο να είναι εφικτή η διαπίστωση της παρουσίας τους, αλλά κυρίως να εγκαθιδρύεται και να ενισχύεται η κοινωνική παρουσία και να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη επικοινωνία όσων συμμετέχουν, στοιχεία που είναι βασικές συνιστώσες μιας αποτελεσματικής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.
Β. Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών στο πλαίσιο των εξ αποστάσεως Π.Μ.Σ. μπορεί να πραγματοποιείται μέσω γραπτών ή προφορικών εξετάσεων, είτε δια ζώσης είτε με μεθόδους εξ αποστάσεως. Επιπλέον, είναι εφικτό να χρησιμοποιηθούν εναλλακτικές/συμπληρωματικές μορφές αξιολόγησης, όπως η υποβολή εργασιών ή η διεξαγωγή πρακτικών δοκιμασιών. Συστήνεται η αποφυγή τελικών εξετάσεων με υψηλό διακύβευμα και προτείνεται η διαμορφωτική αξιολόγηση. Παράλληλα, είναι απαραίτητο οι διδάσκοντες να

ενθαρρύνουν την αλληλεπίδραση καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου μέσω εργασιών, παρουσιάσεων και ενδιάμεσων εξετάσεων (mid-terms), προκειμένου να υποστηρίζεται η σταδιακή μάθηση και η συνεχής εμπλοκή των φοιτητών στην εκπαιδευτική διαδικασία.
Γ. Εάν η αξιολόγηση πραγματοποιείται με εξετάσεις (δια ζώσης ή εξ αποστάσεως), το Α.Π.Θ. οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα και αναγκαία μέτρα, ώστε να διασφαλίζεται η αξιοπιστία και το αδιάβλητο της διαδικασίας. Ειδικώς, η γραπτή ή η προφορική εξ αποστάσεως εξέταση δύναται να πραγματοποιηθεί μέσω τεχνολογικής διαμεσολάβησης και αντίστοιχων συστημάτων/εφαρμογών εξ αποστάσεως εξέτασης που διασφαλίζουν την αυθεντικοποίηση του χρήστη, τη φυσική ταυτοποίησή του και την επιτήρηση της διαδικασίας εξέτασης, όπου αυτή κρίνεται αναγκαία. Εάν απαιτείται ειδικός τεχνολογικός εξοπλισμός εκ μέρους των φοιτητών/τριών για τη διαδικασία της αξιολόγησης, αυτό θα πρέπει να ανακοινώνεται στην προκήρυξη που εκδίδεται κατ' έτος για την υποβολή αιτήσεων των υποψηφίων που θέλουν να εγγραφούν στο Π.Μ.Σ. Κατά τη λήξη της διαδικασίας αξιολόγησής τους, οι φοιτητές ενημερώνονται για τη βαθμολογία τους είτε μέσω ανωνυμοποιημένης ανάρτησης των αποτελεσμάτων σε ειδικό πεδίο του ολοκληρωμένου συστήματος τηλεκπαίδευσης, είτε με άλλο πρόσφορο ηλεκτρονικό μέσο.

6. Διαδικασία αξιολόγησης και αναβάθμισης των ψηφιακών δεξιοτήτων του διδακτικού προσωπικού

Οι ψηφιακές δεξιότητες των διδασκόντων/ουσών δύνανται να βελτιωθούν μέσω των οδηγών όλων των προσφερόμενων εργαλείων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών του Α.Π.Θ. και του επιμορφωτικού υλικού (με δυνατότητες αυτοαξιολόγησης) που διατίθεται από το Κέντρο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΚΗΔ) και το Κέντρο Υποστήριξης Διδασκαλίας και Μάθησης (ΚΕΔΙΜΑ) του Α.Π.Θ. Επιπρόσθετα, δύνανται να παρέχονται συστηματικά και ειδικά επιμορφωτικά προγράμματα για την περαιτέρω αναβάθμιση και βελτίωση των δεξιοτήτων αυτών.
Τα κριτήρια περιοδικής εσωτερικής αξιολόγησης, όπως επίσης και τα αντίστοιχα εργαλεία αξιολόγησης του διδακτικού προσωπικού και του προγράμματος, διατυπώνονται σε ετήσια βάση από την ΜΟ.ΔΙ.Π. του Α.Π.Θ., ώστε, αφενός, να είναι συμβατά με το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης της Ποιότητας (ΕΣΔΠ) και αφετέρου να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.) και της European Network for Quality Assurance in Higher Education (ENQA).

7. Διαδικασία ελέγχου λογοκλοπής

Η υπηρεσία ηλεκτρονικών μαθημάτων elearning.auth (Υπηρεσία/Υποδομή 12) προσφέρει στο διδακτικό προσωπικό πρόσβαση σε εργαλείο ανίχνευσης λογοκλοπής (Turnitin). Οι φοιτητές/ριες έχουν πρόσβαση σε αντίστοιχο εργαλείο (Turnitin Draft Coach) με τη χρήση του Online Microsoft 365.

8. Πολιτική προστασίας προσωπικών δεδομένων, ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων τηλεκπαίδευσης

Το Α.Π.Θ. διαθέτει πολιτική προστασίας προσωπικών δεδομένων συμμορφούμενο με τις σχετικές διατάξεις όπως αναφέρονται στην ιστοσελίδα (https://www.auth.gr/gdpr/). Οι οριζόντιες υπηρεσίες του Α.Π.Θ. που φιλοξενούνται στις κεντρικές υπολογιστικές υποδομές του, ακολουθούν την πολιτική ασφάλειας του Α.Π.Θ. όπως αναφέρονται στην ιστοσελίδα (https://it.auth.gr/information_security/) και είναι πιστοποιημένες με ISO 27001:2013 για το Σύστημα Διαχείρισης της Ασφάλειας των Πληροφοριών που ακολουθούν. Οι υπηρεσίες σύγχρονης τηλεκπαίδευσης ακολουθούν τους αντίστοιχους όρους Παροχής Υπηρεσιών Τρίτων Παρόχων (Google Apps for Education, Microsoft Office 365, Zoom) στο Α.Π.Θ., όπως αναφέρονται στην ιστοσελίδα https://it.auth.gr/thirdpartycloudterms/.

9. Κριτήρια περιοδικής εσωτερικής αξιολόγησης των εξ αποστάσεως προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών

Οι πολιτικές και διαδικασίες για την τακτική παρακολούθηση, αξιολόγηση και αναθεώρηση των Π.Μ.Σ. στοχεύουν στη διατήρηση του επιπέδου των εκπαιδευτικών παροχών και στη δημιουργία ενός υποστηρικτικού και αποτελεσματικού μαθησιακού περιβάλλοντος για τους/τις φοιτητές/ριες. Η εσωτερική

αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. είναι μια διαδικασία που προβλέπεται από τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας του Α.Π.Θ. και γίνεται με κριτήρια σύμφωνα με τα Πρότυπα Ποιότητας της ΕΘ.Α.Α.Ε. και τις Αρχές Διασφάλισης Ποιότητας του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης.
Ειδικότερα, για τα Π.Μ.Σ. που υλοποιούνται με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, η εσωτερική αξιολόγηση ελέγχει τα παρακάτω στοιχεία:

- Το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έρευνα στο κάθε γνωστικό αντικείμενο, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο σύγχρονος χαρακτήρας του Π.Μ.Σ.
- Τον αποτελεσματικό σχεδιασμό του προγράμματος σπουδών ο οποίος πρέπει να είναι πλήρως εναρμονισμένος με τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και την ανάγκη αλληλεπίδρασης των φοιτητών/ριων με την διδακτέα ύλη.
- Τη συμμετοχή σε προγράμματα επιμόρφωσης των διδασκόντων με επίκεντρο την αλληλεπίδραση και τις ιδιαιτερότητες της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.
- Τον όγκο εργασίας, πορείας και ολοκλήρωσης των μεταπτυχιακών σπουδών με τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.
- Το σχεδιασμό πλαισίου αξιολόγησης, με επίκεντρο τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων σαφώς καθορισμένων κριτηρίων αξιολόγησης για τις εργασίες των φοιτητών/ριών και την τελική εξέταση.
- Των φοιτητικών προσδοκιών και αναγκών καθώς και της ικανοποίησής τους από το πρόγραμμα σπουδών τους με συγκεκριμένο σχέδιο για τη διασφάλιση της αλληλεπίδρασης των φοιτητών/ριών μεταξύ τους, με το διδακτικό προσωπικό και το εκπαιδευτικό υλικό με τη χρήση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.
- Τη μέγιστη αξιοποίηση των δυνατοτήτων των παρεχόμενων από το Ίδρυμα τεχνολογιών εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, των υποστηρικτικών παροχών και της καταλληλότητάς τους για το αναφερόμενο Π.Μ.Σ.

10. Διαδικασία εγγραφής φοιτητών/τριών στο μητρώο φοιτητών/ριών του Α.Π.Θ.

Τα Π.Μ.Σ. δύνανται να αξιοποιούν την υπηρεσία ηλεκτρονικής γραμματείας του Α.Π.Θ. για να διαχειριστούν με ασφάλεια και μέσα από ένα ενιαίο σύστημα τη συνολική διαδρομή του/της φοιτητή/τριας, από το στάδιο των αιτήσεων και της διαδικασίας εγγραφής στο Π.Μ.Σ. (μητρώο φοιτητών του Α.Ε.Ι.) μέχρι και την αποφοίτηση.
Όλες οι αιτήσεις των φοιτητών/τριών για χορήγηση πιστοποιητικών/βεβαιώσεων και τυχόν προβλεπόμενες ενέργειες για δηλώσεις μαθημάτων κλπ. ολοκληρώνονται μέσα από το ίδιο σύστημα.

- https://enrollment.auth.gr/ (Περιβάλλον για αρχική αίτηση συμμετοχής σε πρόγραμμα σπουδών)
- https://it.auth.gr/manuals/registrar/ (Οδηγός για περιβάλλον διαχείρισης γραμματειών)
- https://it.auth.gr/manuals/facultyauth/ (Οδηγός για περιβάλλον διδασκόντων/ουσών)
- https://it.auth.gr/manuals/studentsauth/ (Οδηγός για περιβάλλον φοιτητών/τριών)

11. Απαιτούμενες ενέργειες

Το αρμόδιο όργανο του Π.Μ.Σ. δύναται να προβεί στις παρακάτω ενέργειες:
Να ορίσει το παιδαγωγικό πλαίσιο σχεδιασμού και υλοποίησης μαθημάτων και λοιπών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και αξιολόγησης των φοιτητών.
Να ορίσει τη διαδικασία εκπαιδευτικής υποστήριξης των φοιτητών/τριών.
Να προχωρήσει σε τεκμηρίωση σχετικά με τη δυνατότητα και καταλληλόλητα του γνωστικού αντικειμένου του Π.Μ.Σ. να οργανωθεί με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Για την τεκμηρίωση της καταλληλόλητας του γνωστικού αντικειμένου προτείνεται να συνοδεύεται και από ορισμένα παραδείγματα παρόμοιων προγραμμάτων στην Ελλάδα και το εξωτερικό, που διεξάγονται με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Για αντικείμενα που έχουν ισχυρά εργαστηριακό ή εφαρμοσμένο χαρακτήρα προτείνεται να παρατίθενται είτε οι τρόποι επαρκούς εκπαιδευτικά υποκατάστασης (λ.χ. virtual laboratories), είτε η ρητή αναφορά των μαθημάτων που διεξάγονται διά ζώσης σε προγράμματα μικτής εκπαίδευσης.
Να διενεργήσει ανάλυση των προτεινόμενων μεθόδων οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας (δια ζώσης, σύγχρονη, ασύγχρονη, μικτό σύστημα) ανά εκπαιδευτική δραστηριότητα του προγράμματος

σπουδών, κατανομής των διδακτικών ωρών κάθε εκπαιδευτικής δραστηριότητας του Π.Μ.Σ. ανά μέθοδο υλοποίησης και του ποσοστού της τυχόν ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης ανά εκπαιδευτική δραστηριότητα και συνολικά στο πρόγραμμα. Για την αποτύπωση της πλήρους κατανομής των ωρών σε σύγχρονη και ασύγχρονη εκπαίδευση συνιστάται να χρησιμοποιηθεί πίνακας με την κατάλληλη τεκμηρίωση. Επίσης, είναι απαραίτητο να τεκμηριώνονται από πλευράς φόρτου οι ώρες που αντιστοιχούν στο μέρος της ασύγχρονης εκπαίδευσης.
Να ορίσει το ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό και τις μεθόδους αξιολόγησης».

Κατά τα λοιπά ισχύει η απόφαση της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με αριθμό 78656/19-6-2023 (ΦΕΚ 4084/τ. Β΄/ 23-6-2023).
Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εσωτερική διανομή
- Γραφεία Πρύτανη και Αντιπρυτάνεων
- Διεύθυνση Συντονισμού Ακαδημαϊκών Μονάδων
- Υπηρεσία Υποστήριξης Π.Μ.Σ.
- Τμήμα Σπουδών
- ΜΟ.ΔΙ.Π
- Γραμματεία Συγκλήτου
- Τμήμα Γενικού Αρχείου

Ο Πρύτανης

Χαράλαμπος Ν. Φείδας
Καθηγητής Τμήματος Γεωλογίας

17.10.2024 17:40:43
ΨΗΦΙΑΚΑ
ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ
ΑΠΟ
ΥΑΚΥΛΙΑ ΖΑΓΗΑΡΑΚΙ

59063

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

16 Οκτωβρίου 2024 | ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ | Αρ. Φύλλου 5761

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 12213

Τροποποίηση της υπ΄ αρ. 78656/19-6-2023 (Β΄ 4084) απόφασης της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σχετικά με την έγκριση του Κανονισμού Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τα άρθρα 75-83 του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α΄ 184).

2. Τον ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις» (Α΄ 137).

3. Την παρ. 4 του άρθρου 16, τα άρθρα 79-89, 223 και 455 του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α΄ 141).

4. Τα άρθρα 14 και 15 του ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α΄ 189).

5. Την υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 υπουργική απόφαση «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων» (Β΄ 1466).

6. Την υπό στοιχεία 108990/Ζ1/8-9-2022 υπουργική απόφαση «Ρύθμιση των θεμάτων σχετικά με τη διαδικασία δωρεάν φοίτησης σε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τέλη φοίτησης» (Β΄ 4899).

7. Την υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16-2-2023 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)» (Β΄ 1079).

8. Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1-11-2022 (αρ. εισ. πρωτ. Α.Π.Θ. 19461/2-11-2022) εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα».

9. Την υπ΄ αρ. 78656/19-6-2023 (Β΄ 4084) απόφαση της Συγκλήτου του Α.Π.Θ. σχετικά με την έγκριση του Κανονισμού Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.).

10. Την υπ΄ αρ. 26770/24-11-2023 (Υ.Ο.Δ.Δ. 1287) διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, περί συγκρότησης του Συμβουλίου Διοίκησης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

11. Την υπ΄ αρ. 43153/8-2-2024 (Υ.Ο.Δ.Δ. 100) διαπιστωτική πράξη του ασκούντος καθήκοντα Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, περί εκλογής του Χαράλαμπου Φείδα του Νικολάου, Καθηγητή πρώτης βαθμίδας του Τμήματος Γεωλογίας της Σχολής Θετικών Επιστημών, ως Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

12. Την υπ΄ αρ. 45454/19-2-2024 (Υ.Ο.Δ.Δ. 150) διαπιστωτική πράξη του Προέδρου του Συμβουλίου Διοίκησης και Πρύτανη του Α.Π.Θ. , περί ορισμού τεσσάρων (4) Αντιπρυτάνεων στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, βάσει της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4957/2022.

13. Την υπ΄ αρ. 47286/27-2-2024 (Β΄ 1373) απόφαση του Πρύτανη του Α.Π.Θ., περί καθορισμού των τομέων